

H. C. Andersen – Eventyr 142: Lykken kan ligge i en Pind. En lille historie. (1870) Originalversion. Bemærk: der er indsat blanklinjer undervejs, markeret med tegnet - for at linjerne i de to kolonner kan matche. Linje-forskubbelser kan, beklageligvis, opstå alligevel pga. såkaldt konverterings-divergens; læsning ´på tværs´ bør dog være muligt.	H. C. Andersen – Eventyr 142: Lykken kan ligge i en pind. En lille historie. (1870) Sprogjusteret version ved Ivan Hansen (2015/2019) © blå tekst = ord ændret i forhold til originalen. (Justering ifølge 1948-sprogreformen er ikke farvemarkeret) Bemærk: der er indsat blanklinjer undervejs, markeret med tegnet - for at linjerne i de to kolonner kan matche. Linje-forskubbelser kan beklageligvis opstå alligevel pga. såkaldt konverterings-divergens; læsning ´på tværs´ bør dog være muligt.
Nu skal jeg fortælle en Historie om Lykken. Vi kjende Allesammen Lykken: Nogle see den Aar ud, Aar ind, Andre kun i visse Aaringer, paa en enkelt Dag, ja, der gives de Mennesker, som kun een eneste Gang i deres Liv see den, men see den gjør vi Alle. Nu behøver jeg ikke at fortælle, for det veed Enhver, at Vor Herre sender det lille Barn og lægger det i en Moders Skjød, - det kan være i det rige Slot og i den velhavende Stue, men ogsaa paa aaben Mark, hvor den kolde Vind blæser; dog Enhver veed nok ikke, og vist er det alligevel, at Vor Herre, idet han bringer Barnet, ogsaa bringer en Lykkegave til det, men den lægges ikke aabenlyst lige ved Siden af; den lægges et Sted i Verden, hvor man mindst tænker paa at finde den, og dog findes den altid; det er det Glædelige. Den kan være lagt i et Æble; det var den for en lærd Mand, som hed Newton: Æblet drattede, og saa fandt han sin Lykke. Kjender Du ikke Historien, saa bed dem om at fortælle den, som kan den; jeg har en anden Historie at fortælle, og det er en Historie om en Pære. Der var en stakkels Mand, som var født i Armod, groet op i Armod, og paa den havde han giftet sig. Han var forresten Dreier af Profession og dreiede især Paraplyskafter og Paraplyringe; men han havde det neppe fra Haanden i	Nu skal jeg fortælle en historie om lykken. Vi kender alle sammen lykken: Nogle ser den år ud, år ind, andre kun visse år, eller en enkelt dag, ja, der findes mennesker, som kun én eneste gang i deres liv ser den, men se den gør vi alle. - Nu behøver jeg ikke at fortælle, for det ved enhver, at Vorherre sender det lille barn og lægger det i en moders skød – det kan være i det rige slot og i den velhavende stue, men også på åben mark, hvor den kolde vind blæser; men enhver ved nok ikke – og rigtigt er det alligevel – at Vorherre, samtidig med barnet, også bringer en lykkegave til det, men den gave lægges ikke åbenlyst lige ved siden af; den lægges et sted i verden, hvor man mindst tænker på at finde den, og dog findes den altid; det er det glædelige. Den kan være lagt i et æble; det var den for en lærd mand, som hed Newton: æblet faldt ned fra træet, og så fandt han sin lykke. Kender du ikke historien, så bed de, som kan den, om at fortælle den. Jeg har en anden historie at fortælle, og det er en historie om en pære. - Der var en stakkels, fattig mand, som var født i fattigdom, groet op i fattigdom, og på den baggrund havde han giftet sig. Han var forresten drejer af profession og drejede især paraply-skafter og paraply-ringe af træ; men han tjente

Munden.

"Jeg finder aldrig Lykken!" sagde han. Det er en virkelig oplevet Historie, og man kan nævne Landet og Stedet, hvor Manden boede, men det er nu det Samme.

De røde, sure Rønnebær voxte som den rigeste Pynt omkring hans Huus og Have. I den var dog ogsaa et Pæretræ, men det bar ikke en eneste Pære, og dog var Lykken lagt i dette Pæretræ, lagt i de usynlige Pærer.

En Nat stormede Vinden ganske forfærdeligt; man fortalte i Aviserne, at den store Diligence blev af Stormen løftet op fra Veien og kastet hen som en Klud. Sagtens kunde da en stor Green blive knækket af Pæretræet.

Grenen blev lagt ind i Værkstedet, og Manden dreiede, i Spøg, af den en stor Pære og saa nok en stor, derpaa en mindre og saa nogle ganske smaa.

Træet maatte dog engang sætte Pærer, sagde Manden, og saa gav han dem til Børnene at lege med.

Til Livets Nødvendighed i et vaadt Land hører nu rigtignok en Paraply. Hele Huset havde til fælles Brug kun een; blæste Vinden for stærkt, saa vendte Paraplyen sig, ja den knækkede endogsaa et Par Gange, men Manden satte den strax i god Stand igen; dog ærgerligst var det, at Knappen, der skulde holde den sammen, naar den var slaaet ned, altfor tidt sprang af, eller Ringen, der blev sat om den, gik itu.

En Dag sprang Knappen; Manden søgte efter den paa Gulvet og fik der fat i een af de allermindste dreiede Smaapærer, en af dem, Børnene havde faaet til at lege med.

"Knappen er ikke til at finde!" sagde Manden, "men den lille Ting kan nok gjøre samme Gavn!" Saa borede han et Hul i den, trak en Lidse igjennem, og den lille Pære sluttede godt i den knækkede Ring. Det var sandelig den allerbedste Sammenholder, Paraplyen endnu havde havt.

Da Manden næste Aar skulde sende Paraplyskafter til Hovedstaden, hvor han leverede det Slags, sendte han ogsaa et Par af de dreiede smaa Træpærer med en halv Ring om, og bad om, at de maatte prøves, og saaledes kom de til Amerika. Der mærkede man snart, at den

knap nok til det daglige brød.

"Jeg finder aldrig lykken!" sagde han. Det er en virkelig oplevet historie, og man kan nævne landet og stedet, hvor manden boede, men det kan nu være det samme.

De røde, sure rønnebær voksede som den rigeste pynt omkring hans hus og have. I den var der ogsaa et pæretræ, men det bar ikke en eneste pære, og dog var lykken lagt i dette pæretræ, lagt i de usynlige pærer.

En nat stormede vinden ganske forfærdeligt; man fortalte i aviserne, at en stor hestevogn af stormen blev løftet op fra vejen og kastet hen som en klud. Samtidig blev ogsaa en stor gren knækket af pæretræet.

Grenen blev lagt ind i værkstedet, og manden drejede en stor pære af den, i spøg, og endnu en stor pære, derefter en mindre og så nogle ganske små.

Træet må vel engang sætte rigtige pærer, sagde manden, og så gav han de ny-drejede træpærer til børnene som legetøj.

Til livets nødvendighed i et vådt land hører nu rigtignok en paraply. Hele huset havde til fælles brug kun én paraply, og hvis vinden blæste for stærkt, så vendte paraplyen sig, ja den knækkede endda et par gange, men manden satte den straks i god stand igen; dog ærgerligst var det, at knappen, der skulde holde den sammen, når den var slået ned, alt for tit sprang af, eller at træringen, der blev sat om den, gik itu.

En dag sprang knappen. Manden søgte efter den på gulvet og fik der fat i en af de allermindste drejede småpærer, en af dem, børnene havde fået til at lege med.

"Knappen er ikke til at finde," sagde manden, "men den lille ting kan nok gøre samme gavn!" Så borede han et hul i den, trak et lille bånd igennem, og den lille pære sluttede godt i den knækkede ring. Det var sandelig den allerbedste sammenholder, paraplyen endnu havde haft.

-

Da manden næste år skulle sende paraply-skafter til hovedstaden, hvor han leverede den slags, sendte han ogsaa et par af de drejede små træpærer med en halv ring om, og bad om, at de måtte afprøves, og således kom de til Amerika. Der mærkede man snart, at den lille pære holdt

lille Pære holdt langt bedre end nogen anden Knap, og nu forlangte man af Kjøbmanden, at alle Paraplyer, som fulgte efter, skulde lukkes med en lille Pære. Naa, der blev Noget at bestille! Pærer i Tusindviis! Træpærer paa alle Paraplyer! Manden maatte tage fat. Han dreiede og dreiede. Hele Pæretræet gik op i de smaa Træpærer! Det gav Skillinger, det gav Dalere! "I det Pæretræ var min Lykke lagt!" sagde Manden. Han fik nu et stort Værksted med Svende og Dreng. Altid var han i godt Humeur og sagde: "Lykken kan ligge i en Pind!" Det siger ogsaa jeg, som fortæller Historien. Man har den Talemaade: "Tag en hvid Pind i Munden, saa er Du usynlig!" men det maa da være den rigtige Pind, den, som gives os i Lykkegrav af Vor Herre. Den fik jeg, og jeg kan ogsaa ligesom Manden hente klingende Guld, blinkende Guld, det allerbedste, det, der blinker fra Barneøjne, det, der klinger fra Barnemund, og fra Fader og Moder med. De læse Historierne, og jeg staaer midt i Stuen hos dem, men usynlig, thi jeg har den hvide Pind i Munden; fornemmer jeg nu, at de ere glade ved hvad jeg fortæller, ja, saa siger jeg ogsaa: Lykken kan ligge i en Pind!	langt bedre end nogen anden knap, og nu forlangte man af købmanden, at alle paraplyer, som fulgte efter, skulle lukkes med en lille pære. Nå, der blev noget at bestille! Pærer i tusindvis! Træpærer på alle paraplyer! Manden måtte tage fat. Han drejede og drejede. Hele pæretræet gik op i de små træpærer! Det gav skillinger, det gav kroner! "I det pæretræ var min lykke lagt!" sagde manden. Han fik nu et stort værksted med svende og drenge. Altid var han i godt humør og sagde: "<i>Lykken kan ligge i en pind!</i>" Dét siger også jeg, som fortæller historien. Man har den talemåde: "<i>Tag en hvid pind i munden, så er du usynlig!</i>" Men det skal være den rigtige pind: den, som gives os i lykkegave af Vorherre. Dén fik jeg, og jeg kan også – ligesom manden – hente klingende guld, blinkende guld, ja det allerbedste, nemlig det, der blinker fra barneøjne, det, der klinger fra barnemund, og fra far og mor med: de læser jo mine historier, og jeg står midt i stuen hos dem, men usynlig, for jeg har den hvide pind i munden. Og fornemmer jeg nu, at de er glade for hvad jeg fortæller, ja, så siger jeg også: <i>Lykken kan ligge i en pind!</i>
Originalteksten, bragt her mhp. sammenligning med ændringerne i 2019-versionen, er fra Det Kongelige Biblioteks HCA online-arkiv (efter DSL-udgaven 1963-1967). Der kan være enkelte ´digitale fejl´ i disse ældre online-originaler. Link: http://wayback-01.kb.dk/wayback/20101103141246/http://www2.kb.dk/elib/lit//dan/andersen/eventyr.dsl/index.htm	Sprogjusteret version ved Ivan Hansen (2015/2019) ©